

EUGENIA IOVA - O VIAȚĂ PLINĂ DE INTERFERENȚE

Emilia LAPOȘINA
Maria POPESCU
Lucia CEPRAGA

ABSTRACT

Eugenia Iova was born on October 3, 1935, is a recognized specialist in biology, as well as in education and professional orientation. She is the author of more than 70 studies, articles, teaching materials published in specialty magazines. As a result, since 1979 Mrs. Eugenia Iova, candidate in biological sciences, starts her professional career in pedagogy at the "Ion Creanga" State Pedagogical Institute in Chisinau. Due to her managerial skills, the associate professor has fulfilled with responsibility the position of Chief of Special Psychopedagogy and Social Assistance Department. As a sign of high appreciation and respect the associate professor enjoyed with honorary distinctions in ex USSR and in Republic of Moldova. We also remind that Ms. Eugenia Iova holds the State Distinguished State an "Eminent person of Public Education" in 1977, as well as the "Civic The Merit" Medal of the Republic of Moldova.

Keywords: *tenacity, passion for research, pedagogical tact, managerial skills.*

În miez autumnal, în a treia zi din brumărelul anului 1935, o familie de țărani din satul Jura, raionul Râbnița, este binecuvântată de nașterea fiicei Eugenia.

Rămasă orfană de tată la o vârstă destul de fragedă, Eugenia Iova a învățat lecția umanității și luptei pentru existență foarte bine, cu repercusiuni pe tot parcursul vieții. Fiind sensibilă și echilibrată, a trăit cariera profesională în pas cu timpul, societatea și lumea sa interioară, armonizând într-o manieră indivi-

duală ritmurile epocii, trecând cu demnitate etapele vieții, pășind încrezut în comunitatea academică națională.

Paradoxal, dar aceasta ne-a dus cu gândul la o primă interferență, una, evident, involuntară, poate telepatică. Or, după absolvirea școlii medii, în anul 1953, Eugenia este admisă la Facultatea de Biologie-Chimie, din cadrul Institutului Pedagogic din Tiraspol, obținând cu succes în anul 1957 diploma de profesor de biologie și chimie.

Cunoștințele teoretice, tenacitatea și pasiunea cercetării i-au deschis calea spre Institutul de Fiziologie și Biochimia Plantelor al Academiei de Științe din Chișinău. Astfel, în perioada 1957-1973 tânăra cercetătoare activează în calitate de laborant, ulterior laborant superior. Și continuând parcă ideea lui Emil Racoviță, dar dintr-o altă perspectivă, se concentrează pe cercetări științifico-practice interdisciplinare în domeniul fotosintezei, fiziologiei și biochimiei plantelor. Cercetarea s-a încununat la 9 octombrie 1969 cu susținerea tezei de candidat în științe biologice, respectiv, confirmată prin diploma de candidat în științe biologice nr. 010361, eliberată la 7 ianuarie 1970, de Comisia Supremă de Atestare a URSS din Moscova.

Eugenia Iova – în calitate de secretar al Consiliului Științific.
Foto din arhiva dlui N. Andronache.

Rezultatele cercetării, atât în domeniul biologiei, cât și al educației și orientării profesionale, nu întârziău să apară și în mai multe articole științifice, publicate în revistele de specialitate ale timpului. Totuși formarea și chemarea pedagogică a tinerei cercetătoare s-au dovedit a fi suficient de bogate. Drept urmare, din martie 1973, Eugenia Iova își continuă activitatea științifică, dar

deja în domeniul pedagogiei, inițial fiind colaborator științific superior, mai apoi, din 1974 până în anul 1976, secretar al Consiliului Științific al Institutului de Cercetări Științifice în domeniul pedagogiei.

Din anul 1979 dna Eugenia Iova, candidat în științe biologice, pornește *ab ovo* cariera profesională în domeniul pedagogiei la Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, parcurgând cu râvnă și perseverență treptele ierarhice spre succesul profesional: lector superior, conferențiar universitar, șef de catedră. Este angajată la Catedra de teorie și metodică a muncii educative la Facultatea de Istorie și Pedagogie, unde va activa pe parcursul a doi ani, prezentând cursuri de pedagogie și orientare profesională.

În anul 1981, abilitățile profesionale ale profesoarei au condus-o spre postul de cadru didactic în domeniul oligofrenopedagogiei, al metodicii predării științelor naturii elevilor cu dizabilități mentale. Se cere remarcat faptul că nu oricare profesor este capabil să îndeplinească această sarcină. Or, realizarea unui program de recuperare educațională a elevilor cu tulburări de intelect presupune din partea cadrelor didactice rigoare științifică, competență metodică, multă răbdare, tact pedagogic, imaginație în crearea materialelor didactice auxiliare etc. Mai mult chiar, obținerea unor progrese în dezvoltarea copilului cu dizabilități mentale depinde de crearea condițiilor speciale de învățare și de modul în care i-a fost câștigată încrederea din partea cadrului didactic. În acest sens, profesoara Eugenia Iova se distingea pe deplin.

Interesant este și faptul că încă în anii 1920, Alfred Teltcher, doctor în inginerie și profesor la Innsbruck, a descoperit bioritmul intelectual, urmărind performanțele diferite ale studenților săi în diferite perioade. Respectiv, potrivit teoriei bioritmurilor, viața unui om este guvernată și influențată de cicluri periodice. În punctele pozitive ale acestor cicluri, persoana poate dovedi creșteri puternice ale capacităților sale. În notă cu cele expuse, suntem dispuși să etalăm, așa ca o nouă interferență, rezultatul bioritmului intelectual al cercetătoarei Eugenia Iova, care în 1984 obține, în urma unor cercetări profunde în domeniu și a muncii asidue, titlul științific de docent la Catedra de oligofrenopedagogie în cadrul Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

Membrii Catedrei de psihopedagogie specială.
De la dreapta: Aurelia Racu, Neli Șarapanovscaia, Irina Carpenco și
Vasilii Linchii, șef de catedră. Din arhiva personală a A. Racu.

Pe parcursul activității sale profesionale, doamna Eugenia Iova a manifestat o gamă largă de competențe și dexterități profesionale, inclusiv organizatorice. Grație abilităților sale manageriale E. Iova a îndeplinit cu pricepere și responsabilitate, de altfel ca de fiecare dată, diverse sarcini, aflându-se în funcții, precum prodecan al Facultății de Defectologie, șef al Catedrei psihopedagogie specială și asistență socială. Deținând funcții de conducere, doamna conferențiar universitar concepe și proiectează riguros procesul educativ, organizează creativ și novator activitățile curriculare și pe cele extracurriculare. De abilități organizatorice și social-comunicative doamna Eugenia Iova dă dovadă și în activitatea cu studenții, la elaborarea tezelor de an, mai târziu de licență, master, având o abordare constructivă individuală, tolerantă și raportată preponderent la obiectul de studiu.

Doamna Eugenia Iova și-a format și dezvoltat personalitatea pe timp de pace, între focuri de arme, dar și în perioade postbelice mai austere, înfometate, aproape, o altă interferență. Credem cu fermitate că aceste conjuncturi și-au lăsat amprenta atât asupra personalității, cât și asupra carierei universitare, comunicării pedagogice cu discipolii săi atât de variați.

Firea sociabilă, empatică, deschisă spre colaborare cu colegii de diferite vârste i-a adus mereu respectul și recunoștința acestora. Grătitudinea studenților, masteranzilor, doctoranzilor a persistat până în prezent și va continua să dăinuie.

Eugenia Iova, Nicolae Bucun la sedință de catedră.
Foto din arhiva personală a A.Racu.

Or, doamna conferențiar de-a lungul prodigioasei sale cariere mereu era prezentă la varii manifestări științifice: conferințe științifice naționale și internaționale, mese rotunde, seminare științifice, comisii în cadrul Ministerului Educației etc. Rezultatele activității sale profesionale s-au fructificat în cele peste 100 de publicații: studii, articole, manuale, materiale metodicodidactice etc.

În semn de înaltă apreciere și respect, doamna conferențiar s-a învrednicit de diplome de merit atât din URSS, cât și în Republica Moldova. Mai amintim că doamna Eugenia Iova este deținătoarea distincției de stat „Om eminent al învățământului public” în anul 1977, precum și a medaliei „Meritul civic” al Republicii Moldova.

Eugenia Iova – membru al comisiei pentru examenele de stat.
Foto din arhiva personală a dlui N. Andronache.

Din voia providenței sau poate a bioritmului astral, în același an 1935, anul nașterii Doamnei Iova Eugenia, Emil Racoviță, academician, biolog român de renume mondial, într-o comunicare făcută la Academie, spunea: „Homo sapiens a cucerit pământul cu adâncimile, înălțimile, apele și atmosferele sale, dar această măreață bogăție și singura zestre o exploatează nechibzuit și sălbatic”. Ca reflecție la aceste idei epocale, a ales destinul în domeniul biologiei-chimiei și s-a încadrat pe deplin în activitatea pentru valorile umane.

Prin activitatea pedagogică prodigioasă, parcursă cu maximă modestie, doamna Iova Eugenia a trăit *o viață plină de interferențe*, contribuind în timp, decenii la rând, în ciuda vicisitudinilor, la formarea profesională a mai multor generații.

Referințe bibliografice:

1. Arhiva UPS „Ion Creangă”, fond 1, nr. 54 S, inventar 1351.
2. Fotodocumente din arhiva personală a dlui N. Andronache.
3. Fotodocumente din arhiva personală a dnei A. Racu.